

ԲՈՎԱՆԻԿԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՀՈՒՆԳԱՐԵՐԵՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹԻ

ԹԻՒ 4 ԱՊՐԻԼԻ 1892

604 Հ. ՊՐԱՆՆ. Գարրէէ Գոյլը (Wolf)	97
Տր. ԱՆՏՈՆ ՄՈՒՆԱՐԻՆՆԱՆ. Մեծին թեւոյսի յիշատակը Հոյ ե- կեղեցւոյ մէջ Բ	100
604 Հ. ԷՆՏ ԶՕՐԱՊԵՏ. 1848—49ի Հուլիսարեան անկախու- թեան պատերազմէն յիշատակներ. Գ.	103
Խ. ՍՈՒԿՈՅՏԱՆ. Ինչ քանով վարձարեց 1848 տարին գէշոյիցը	107
ԵՂԻՍԱՐԵԹԻ ԿԱՄԱՆ. Կորածին ազգին աղաքը	113
Լ. ԱՍԿԱՐԵԱՆ. Հոյ նուագ ու յոյն վերտառութիւն (epi- gramme)	114
ՅԵՂՈՎ ՄԱՐԳՈՎԻՉԵԱՆ. Տղատ թագաւոր	115
Լ. Ը. ԶԵՆԿԱՆ ՍՈՒՐՈՒԹԻՒՆԵՐ Հոյաց մէջ	119
Խ. Ս. Հարտանք յԱրարի	121

ՄԵՐԱՎՈՐՔ

Հոյ երեւոյթները, Հուլիսարեան պատգամաւորաց անհնիկն մէջ	122
Յովակիմ Կրկնական	122
Հուլիսարեան ընդուն առ Հոյո	123
Չորս Հազար տարի	124
Հնութիւններու ժողովածոյք	124

ՏՆՏՆԱԿԱՆ ԿԵՆՔ

Առեի առուտուր Կովկասու անդիի երկիրներն ու Պարս- կաստանի մէջ	126
Սահմանային մաս	126
Մարդուն նախապատմութիւնը	127
Որթանիկ մշակութիւն	127

ԻՆՉ ՆՈՐ ԲԱՆ ԱՅՏ ՅԱՅՏ ՎՐԱՅ

Էմփանի ժողովը	127
Բարեգի Հայերը	128
Անգղիական բարձրագոյն	128
Սերասպուրի Համալսարանը	128

Որո՞նք մտքէն կրնայ անցնել՝ թէ այս Gâman Հուլիսարեան երեւոյթ ունեցող բարձր կողմ Եւրոպայէն բառէն կրճատուած է: Ի սկզբանէ կաշ Մանուկ էր. ետքէն Համառոտանքով կրու կաշ Մանուկ վերջուպէս է գիրն դժուարահայեան ընտրուին, դուրս թողուցաւ ու ելաւ Կաման:

Հուլիսարեան ամսագրերը թիւ տարեկան գինն է 10 ֆրանկ:
— Բաժանագրուի ուղղող խմբագրութեան գինիլուն է այս հաս-
կոյով. Szongott Kristof arnak. SZAMOSUJVAR (Hongrie.)

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

LE C^o DE CHOLET — Voyage en Turquie d'Asie. Arm. Kurd. et Mesor. Paris, 1892. 8 pp. 394. [Շուէ — Ուղեւորութիւն Ի Փոքր Ասիա:]

ԵՂԻՍԵՒ — Պատմութիւն Վարդանանց ըստ Անճուացաց օրինակի. ծանօթութիւններով եւ նայ-ուսներն ըստագրով Ի յոյ ընծայեց Խ. ԵՂԻՍԱՆԻՍԻԱՆԻՑ ուսուցիչ Լազարեան ծնունդի արժեանքն իրապէս: Մոսկուա, տպ. ՄԿ. Բարիւ. 1892: 80 ծրեր 393: 9 րոմ է 1ր. 50 . . .

Ե. ՐԲԴԻՆԻ — Рукopиси съ ввзантийскими миниатюрами въ библиотекѣхъ Венеціи, Милана и Флоренціи. (журналъ министерства нарoднoгo просвѣщенія. Петерб 192 pp 209.—317.)

[Գէորգ Ռիդլին — Ռիզուսիական մանրակարգով ձեռագիրներ Ի վննետիկ, Միլան եւ ՓղոնՆոսիա:]

ԳՈՐԶԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՔ “ԱՄՍՈՐԵԱՅ ՀԱՆԴԻՍԻ”,

Վիճննւ.	Մայր Վանք Միաբանութեան:
"	Պր. Զատիկ Ռոբրովիչ:
Կ. ՊՈՒՍՍ.	Վանաստան Միաբանութեան:
"	Քիւրազանեան գրատուն, Լալաճիա
"	Ստրոմա Սան Թիւ 5, եւ իւր
Մասնագիր.	Մասնագիր. Պանիկ Գալուսի Թիւ 4:
ՎՄԻՌՈՒՆՆԱ.	Վանաստան Միաբանութեան:
ԱՅՏՏՆ.	Վանաստան Միաբանութեան:
ԿԱՐԻՆ.	Հ. Անդրասիկու Վ. Անիլիկու:
ՏՐԱՊԵՏՈՆ.	Հ. Նախագայ Վ. Չամանեան:
ՍՄՄՈՆ.	Յալուր ԼՖ. Եփեփեզեան:
ԿՐԱՄՈՆ.	Յովի, եւ Գալուսա Գ. Սոզնեան:
ՄՄՍՈՒՆ.	Յովի. Թ. ԼՖ. Գալուսեան:
ՏՓՂՄ.	Պր. Յովակիմ Չախապուզեան:
ՊԱԹՈՒՄ.	Առաքիլ ԼՖ. Սալոնիսեան:
ԱՆՍՆՅՈՒՆ.	Պր. Կարապետ Պոլոնեան Լուսնեան:
ՊԵՏԻՊՈՐՍԿ.	Տ. Արարեան ԼԲ. Եփեփեզեան:
ՆՈՐ-ԱՆՈՒՅԵՆՆԱ.	Տ. Նախագայ Վ. Չամանեան:
ԿԱՐՍ.	Պր. Յալուր Լոյսնեան:
ՄԱՆՉԵՄՈՐ.	Պր. Յովի. Անդրասիկու:
ՅԱՏ.	Պր. Ստրոմա Պանիկուզեան:
ԱՅԱՅ.	Տ. Ղեւոնդ ԼԲ. Չախապուզեան:
ԱՅՏՐԱՄԱՆ.	Պր. Ստ. Պ. Անդրասիկու:
ՀՍԵՆՇՆԻՐ.	Յովանանե ԼՖ. Պանիկուզեան:
ԶՈՒԹԱՅՍ.	Պր. Կարապետ Բ. Սիլեանեան:

Մ Ր Ա Վ Գ Ր ՈՒ Թ Ե Ա Ն Հ Կ Ե Ն

A la Rédaction de la Revue „Hantess“
Au Couvent des RR. PP. Méchitharistes

à Vienne (Autriche)

VII. Mechtharistengasse, 4.

ՔԱԶԱՔԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ

„ՆՈՐ-ԴԱՐ“

ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ ԹԵՐԹԸ

ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ

ԱՌԱՋԻՎԱՅ 1892 ԹԻՒՆԱԿԱՆ

ԽՈՒՆՎԱՐՈՒՄ

Կը հրատարակուի նոյն դիրքով եւ ծրագրով խմբագրութիւնը կասանայ եւ անպակաս հետագիրներ:

Ցարեկան գինն է 10 րուբլի, փոքր ամսուանը՝ 6 րուբլի, հասով՝ 5 կոպէկ:

Երբայցի, Քիւրազի, Անիլիկի եւ այլ հեռու երկրներէր բաժանորդներ վճարում են տարեկան 40 ֆր.:

Բաժանորդ են գրուում Եւրասիական ամսի-ից միայն:

Թիֆլիսում բաժանորդ են գրուում Գալուսի Կոր-Գորի, Խախապուզեան:

Խախապուզեանը գրուում է Բաքուիցայ փողոցում, պրոս-հեռագրատան դէմ, տուն N 12:

Օտար քաղաքներից գինում են խմբագրութեան Թիֆլիս, եւ Քազակէստանի Գազէ, ՆՈՐ-ԴԱՐԻՔ կամ Tiflis (Caucase) Rédaction du journal „NOR-DAR“

Խոյր. — Հրատարակիչ: ՍՊԱՆՈՒՐ ՍՊԱՆՈՒՐԱՆՆԱ

Պատկերազարդ
“ԱՂԲԻՒՐ,”

Ամսաթիւրթ
Ժ. ՏԱՐԻ, 1892:

Բաժանորդագիրն է 3 թուրքի: Արտասահման 4 թուրքի:
Հասցէն՝ Тифлис, Редакция “АГБУРЪ”, Tiflis, Rédac-
tion de la Revue “AGBUR”.

Պատկերազարդ

“ԱՐԱՔԱՍ,”

Վեցամսեայ
Ժ. ՏԱՐԻ, 1892:

Բաժանորդագիրն է 3 թուրքի
Իւրաքանչիւր գիւրջը 4 արժէ՛ օր. 2.50:

Հասցէն՝ С.-Петербургъ, Симеону Гуламирянцу, Стремя-
ная улица, домо No 1. кв. No 15. St. Pétersbourg, Siméon
Goulamiriantz, Rue Stremiannaja, m. No. 1, log. No 15.

“ԱՐԵՒԵԼԵՆՆԵՍՄԱՍԻԱՆ,”

Ամսաթիւրթ
ԻՐ. ՏԱՐԻ, 1892:

Բաժանորդագիրն է 4 արծաթ մէծիտ:
Հասցէն՝ M. Mamourian, Smyrne (Turquie d'Asie)

“ԱՐԵՒԵԼԻՔ,”

Օրագիր
Թ. ՏԱՐԻ, 1892:

Բաժանորդագիրն է 150 արծաթ դահեկան: Օտար երկիրները 56 ֆր.:
Հասցէն՝ Direction du journal “AREVELK”, Galata, Constan-
tinople.

“ԱՐԶԱՆԳԱՆՔ,”

Օրագիր
ԺԱ. ՏԱՐԻ, 1892:

Բաժանորդագիրն է 10 թուրքի:
Հասցէն՝ Тифлис, Редакция журнала “АРДЗАНАКЪ”,
Tiflis, Rédaction du journal “ARDZAGANE”.

“ԱՐՄԱՎԷՆՆԵՍ,”

Ամսաթիւրթ
Ժ. ՏԱՐԻ, 1892:

Բաժանորդագիրն է 10 ֆր. (4 թր.):
Հասցէն՝ Rédaction de la Revue “BASMAVEP”, Venise
(Italie), St. Lazare.

“ԵՆԴԻԿ,”

Շաբաթաթիւրթ
Բաժանորդագիրն է 50 ռոբ.:

Հասցէն՝ H. Palacachian, Constantinople, Rue Esski-Zabtié,
Imprimerie N. Bérbérian.

“ՀԱՅՐԵՆԻՔ,”

Օրագիր
ԻԳ. ՏԱՐԻ, 1892:

Բաժանորդագիրն է (300 թուրքի համար) 25 ֆրանսը:
Հասցէն՝ Bureaux du Journal “HAÏRENIK”, Péra, cité
d'Alép, Constantinople.

“ՃԵՐԻՏԵՏԻ ԶԱՐԳԻՏԵՆ,”

ՀԱՅՏՏԱՌ ՏԵՏԿԵԱՐԲԱՌԻ ԼՐԱՅԻՐ ԱՄԵՆՕՐԵՆՆԵՍ
(Ութերորդ Տարի)

Տարեկանն է՝ 4. Պոլիս . . . . . 140 ռոբ.
Ուրբջ տեղեր . . . . . 200 ”

Հասցէն՝ M. Dikran Ujivelekian, Constantinople, (Turquie
Babi-Ali Djaddéssi, Nr. 20.

“ՄԱՍԻՍ,”

Երեքշաբաթաթիւրթ
ԽԱ. ՏԱՐԻ, 1892:

Բաժանորդագիրն է 6 ֆրանս.
Հասցէն՝ Կ. Պոլիս. Ղալաթիս, Տէմիրխան Թիւ 24:

“ՄԷՃՄՈՒԱԿԵԼԱՍՄԱՍ,”

Օրագիր
Ը. ՏԱՐԻ, 1892:

Բաժանորդագիրն է 120 ռոբ.:
Հասցէն՝ “MEDJMOUA-I-AHBAR”, 65 Grand' Rue de Péra
Constantinople.

“ՄԱԿ,”

Օրագիր
ԺԹ. ՏԱՐԻ, 1891:

Բաժանորդագիրն է 10 թուրքի:
Հասցէն՝ Тифлис, Редакция газеты “МШАКЪ”, Tiflis,
Rédaction du journal “MSCHAK”.

“ՄՈՒՐՃ,”

Ամսագիր
Ի. ՏԱՐԻ, 1892:

Բաժանորդագիրն է 10 թուրքի:
Հասցէն՝ Тифлис, Редакция журнала “МУРЧЪ”, Tiflis,
Rédaction de la revue “MURTCHE”.

“ՆՈՐ-ԴԱՐ,”

Օրագիր
Ը. ՏԱՐԻ, 1891:

Բաժանորդագիրն է 10 թուրքի:
Հասցէն՝ Тифлис, Редакция газеты “НОР-ДАРЪ”, Tiflis,
Rédaction du journal “NOR-DAR”.

“ՊԱՏԿԵՆՆԵՍ,”

Կիսամսեայ
Բաժանորդագիրն է 50 դահեկան:

Հասցէն՝ Rédaction de la Revue “BADGER”, Constanti-
nople, Péra, Yéchil sokak, 1.

Պատկերազարդ
“ՏԱՐԱՅ,”

Շաբաթաթիւրթ
Գ. ՏԱՐԻ, 1892:

Բաժանորդագիրն է 6 թուրքի: Արտասահման 7 թուրքի:
Հասցէն՝ Тифлис, Редакция журнала “ТАРАЗЪ”, Tiflis,
Rédaction du journal “TARAZ”.

“ՓՈՒՆՔ,”

Շաբաթաթիւրթ
Բաժանորդագիրն է 2 1/2 արծաթ մէծիտ

Հասցէն՝ Direction du journal arménien “POUNTCH”, — 16
Mafé—Han, Balouk-Pazar 16 — Constaantinople.

ՄԱՅՐ ՅՈՒՅՆԿ
ՀԱՅԵՐԷՆ ԶԵՊԱԳՐԱՅ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԵԱԼ

Ի ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՄԻԱՐԱՆՈՒԹԵՆԷ

ՀՆՏՐ Բ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՏԵՏՐ Ա

ՅՈՒՅՆԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԶՆԹԱԳՐԱՅ

ԱՐՔՈՒՆԻ ՄԱՏՄԵԱԳԱՐԱՆԻՆ Ի ՄԻՒՆԻՍԷՆ

Գրքն է Փո. 1.20

Ի ԲԻԻԶԱՆԴԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՍԵՂԲՈՍ ԽԱՆ ԹԻԻ 5

ԵԿ

ՊՈԼԻՍ — ՊԱԿՃԷ ԳԱՓՈՒ — ԹՐԱՄՂԱՅ ՃԱՏՏԵՍԻ ԹԻԻ 4

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻՆ

ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՀԱՐՑ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԷ

ԵԿ

Հ Ա Գ Գ Մ Ա Մ Մ Օ Բ Գ Պ